

ROCKEFELLER SPET IZOBAL STARO POTEZO

Prodal je železniške delnice. — Ampak kontrole nad železnico vseeno ni izgubil.

Washington, D. C. — Okoli dne 15. februarja bo preiskovalni odbor poročal skupnemu odboru raznih cerkvenih organizacij o vzrocih dolgotrajne stavke železniških kurjačev in strojevodij in o dogodkih, ki so se odigrali v tej stavki.

Poročilo se bo nanašalo na čine železniškega predsednika Byersa, na učinek stavke na stavkojuče uslužbence in mesta in vasi ob železnici.

V tem poročilu najbrž ne bo zadnje poteze, ki jo je izigral John D. Rockefeller, Jr., ki lastuje največ delnic izmed vseh delničarjev Western Maryland železnice.

Rockefeller je nastopil v tej stvari, tako kot je vedno ravnal, kadar se je nahajal v takem položaju. Prodajal je nekaj svojih delnic, ne da bi izgubil kontrolno politiko nad podjetjem.

V zadevi Western Maryland železnice je pričel zanikati, da se je delavcem zgodila krivica. Tako je Rockefeller storil, ko se je šlo za delavce in rudarje pri Consolidation Coal družbi.

Ko so ljudje v Cumberlandu in Hagerstownu pričeli kazati nani, da je on krivec, tedaj je dejal, da on ne lastuje večine delnic. Končno se je počutil tako naprijeto, da je nastala nova prodaja delnic v Wall Streetu in je zamenjal delnice Western Maryland železnice in Wheeling Lake & Erie železnice za denar in po visoki ceni.

Ampak Rockefeller ni prodal svojih interesov, ki jih ima pri Consolidation Coal kompaniji in Davis Coal & Coke kompaniji. Ti dve kompaniji dasta železnici največ zaslužka v tovarni.

Wheeling & Lake Erie železnica prevaža njegov premog na sever. Po Western Maryland je pa Rockefeller pošiljal kljub stavki ogromne množine premoga, da zadosti pogodbi, ki jo ima z italijansko vlado za dobavo premoga.

Javnosti ni znano, koliko delnic obeh železnic je Rockefeller prodal. Stavkarji in zvedenci v železniških finančah ne verjamejo, da je Rockefeller prodal toliko delnic, da bi ne imel vpliva na delavsko politiko pri Western Maryland železnici. Rockefeller je ravnatoloko odgovoren, da so bili izprti strojevodje in kurjači Western Maryland železnice, kolikor je odgovoren za protidelavsko postopanje Consolidation Coal kompanije napram rudarjem.

Mussolini se je tudi razkoračil nad Kitajce

Sporočil je Angliji, da Italija odobrava silo orožja za potlačitve kitajske "revolucije" in "brigandage".

Rim, 6. febr. — Mussolini je večer informiral angleško vlado, da Italija se strinja z oboroženo akcijo Velike Britanije na Kitajskem in je pripravljena pomagati z orožjem, ako postane situacija v Šangaju kritična. Mussolini pošlje bojno ladjo v kitajski vode.

Fašistovski list "Impero" piše: "Anglija je izbrala pravi argument proti Kitajcem, namreč kanon. Italija jo mora posnemati. To je edina pot, da se zatire kitajske brigande in anarhija pod krinko nacionalizma."

Ameriške čete ne bodo izkrcane v Šangaju

Kitajski diplomat v Washingtonu je dobil zagotovilo, da pomorščaki ostanejo na ladjah, če ne bodo Američani v nevarnosti. Japonska obvestila Anglijo, da ji ne ugaja njena kitajska politika. Angleški torilji grdo gledajo komunikacije med Čenom in laboriti. Sovjetska vlada ponovno zanika vesti glede zveze s kuomintangom.

Washington, D. C. — Ameriška vlada je nocoj naslovila noto na kitajske zavojevane stranke zahtevajoč, da se mednarodna kolonija v Šangaju razglasi za nevtralnno cono. Ako Kitajci obeh strank pristanejo na to zahtevo, tedaj bo varnost Američanov v Šangaju zagotovljena in ameriške čete se ne izkrcajo na suho.

Sangaj, 6. febr. — Tukaj poročajo, da je Evgen Čen, zunanji minister kitajske ljudske vlade, danes obvestil angleškega diplomatakega zastopnika O'Malleyja v Hankovu, da kantonske čete ne bodo skušale vzeti Šangaja s silo. Ljudska armada zmagovito prodira proti Šangaju. Grmenje topov je že slišati v mestu.

London, 6. febr. — Angleški delavci so danes popoldne z velikimi masnimi demonstracijami v Londonu protestirali proti odpremanju vojaštva na Kitajsko. Ramsay MacDonald, bivši delavski premijer, je dejal v govoru: "Ena ura prijateljskega razgovora z Evgenom Čenom bi zalegla več kakor eden armadni sbor."

Washington, D. C., 6. febr. — Dr. Alfred Sze, tukajšnji kitajski diplomat, je večer prejtel zagotovilo od državnega departmanta, da ameriške čete, ki so zdaj na morskem potu proti Kitajski, se ne izkrcajo na suho v Šangaju, razen v ekstremnem slučaju, če bodo ameriški državljani v nevarnosti za svoje življenje. Dokler ni te nevarnosti, ostanejo ameriški pomorščaki na bojnih ladjah.

London, 6. febr. — Japonski poslanik v Londonu je večer izročil znanjem ministru Chamberlainu noto svoje vlade, ki sporoča Veliki Britaniji, da britanska politika napram Kitajski ni praktična in valed tega

Fordove prodajalne imajo velik dobiček

Denarnega prometa je bilo za dvanajst milijonov dolarjev. Profita je bilo skoraj pol milijona dolarjev.

New York, N. Y. — Ford ne izdeluje in prodaja le avtov, traktorjev in avtomotivnih strojev, ampak je tudi trgovec, ki prodaja svojim delavcem obleko, čevlje, gročarije in še druge stvari.

Denarni promet v Fordovih prodajalnah je bil v minoletem letu izredno velik. Za dvanajst milijonov dolarjev so te prodajalne kupile in razpečale blaga v enem samem letu. Poročilo ne pove, ako Ford lastuje tudi velenakupno podjetje, t. j., da na debelo kupuje blago in ga nato oddaja svojim prodajalnam, ki zopet prodajajo to blago na drobno. Fakt je, da so prodajalne Fordove družbe vrgle v enem letu \$400,000 dobička.

Unija dramatikov v Rusiji bila povšek.

Moskva, 5. febr. — S posredovanjem Anatola Lunačarskija, komisarja prosvete, je unija dramatikov in aktdateljev v sovjetski Uniji dobila te dni boljše plače za svoja dela. Plače so vjetakih avtorjev dram in melodij so bile slabe. Izmed 1312 avtorjev v Moskvi je čez tisoč za-

Portugalska vojska vstaja se razširja

Vse vojaške posadke v severnem delu republike so se pridružile rebelom.

Lisbona, 6. febr. — Uradno poročilo se glasi, da so vladne čete še vedno v boju z vojaškimi rebeli v Oportu. Rebeli so se zakopali v strelake jarke na glavnem trgu mesta, kjer se ljudje branijo. V ljutih bojih, ki trajajo že dva dni, je bilo okrog sto mrtvih in ranjenih.

London, 6. febr. — Brojavka iz Viga "Daily Mailu" se glasi, da se je vojska vstaja v Oportu razširila preko vse severne Portugalske. Vse vojaške posadke, razen v Bragi in Vianni, so se pridružile upornikom. Železniški promet je paraliziran in brzajavna zveza pretrgana.

Lisbona, 5. febr. — Bojevanje z rebelnimi vojaškimi četami v Oportu se je danes zjutraj še nadaljevalo. Vladne čete skušajo obkrožiti rebelno aredišče in aretirati člane revolucionarnega odbora.

služilo ne več kot sto dolarjev v prejšnjem letu in samo enajst je prejele preko \$2000. Bomašev, najodličnejši pisatelj iger za revolucionarno gledališče, je zaslužil \$3900.

NOV BOJ PRI- HAJA V TEKS- TILNIH CENTRIH

V ta boj bodo zapleteni delavci in tovarnarji v tovarnah za izdelovanje ruhe.

New York, N. Y. — V novoangleških tekstilnih tovarnah za izdelovanje ruhe pride v bodočnosti do spora med podjetniki in delavci. Trije organizatorji organizacije tekstilnih delavcev United Textile Workers napovejujejo v magazinu "Labor Age" veliko kampanjo za organiziranje tekstilnih delavcev, v katerih izdelujejo ruhe.

John P. O'Connell poslovni odbornik in tajnik lokalne organizacije tekstilnih delavcev v Salem, Mass., pri kateri je 2.400 uslužbenecv, ki delajo pri Naukeag Steam Cotton kompaniji. Ta organizacija bo služila za oporišče v kampanji za organiziranje delavcev Massachusettsu, Mainu in New Yorku.

Gibanje je pričelo v državi Maine. Tam je na čelu tega gibanja George E. Gendron, ki ga je Pepperell Manufacturing kompanija dala na črno listo po izgnanih stavki, ki je trajala enast tednov. Gendron sodi, da bodo delavci v bodočem boju imeli več sreče.

Uspeh organizacije je ta, da je medza v Salem za dvajset odstotkov višja kot v Blidderfordu. Medza v Salem sloni na podlagi osem in štiridesetih ur dela v tednu, mesto na štiri in pol ur. Tudi delajo se pri dvanajstih urah mesto pri 28. ali pa 30. Navzile temu je pa kompanija, ki je pripoznala unijo, veliko bolj procvitajoča, kot ona, ki ne mara priznati unije. To prihaja, od tukaj, ker Ameriška delavska federacija priporoča izdelke unijske kompanije.

Kapitalisti podpirajo profesionalne patrijote

Profesionalni patrijote pa po moč vračajo s pripovedovanjem pripovedk o "rdečem škrtateljku".

New York, N. Y. — Podjetniki v North Jerseyju so poslušali z zanimanjem profesionalno patrijotično govoranco Fred R. Marvina, urednika "New York Commercial Journala". Marvin je pravil podjetnikom, da je bil načrt za stavko v Passaicu v podrobnosti izdelan v Moskvi še prej, preden je prišlo do stavke. Vsaka poteza v stavki je bila od tega časa skrbno izdelana v Moskvi in od trenutka, ko je šla Justine Wise, članica lige za industrijsko demokracijo z več prijatelji in prijateljicami v Passaic, pa do časa, ko je vodja stavke Albert Weisbord izročil stvar Ameriški delavski federaciji.

Na podjetnike je Marvino pripovedovanje o Moskvi in stavki v Passaicu napravilo tak učinek, da so sprejeli resolucije, v katerih so izrekli, da podpirajo Coolidge in Kellogga glede mehških in nikaragvajskih hommatij.

Med poslušalci so bili podjetniki, ki so odločni nasprotniki organiziranega delavstva in za govorniki odprte delavnice. Med avtorvalci Marvina so seveda tudi sovražniki organiziranih delavcev, torej se ni čuditi, da je v njegovi govorici igral glavno vlogo "rdeči škrtateljček iz Moskve."

Agitacija za "Pravoto"

Rudarji, pazite na Zapadno Virginijo!

Celo Lewisov organizator prizna, da je usoda rudarske organizacije precej odvisna od razmer v Zapadni Virginiji.

Indianapolis, Ind. (F. P.) — Usoda rudarske organizacije je odvisna od razmer v Zapadni Virginiji. Tako je mnenje celo organizatorja, ki ga je nastavil John L. Lewis.

Ta organizator se je izrazil: Ali organiziramo Zapadno Virginijo, če ne, nas bo Zapadna Virginija razorganizirala. Po teh besedah je pristavil, da je v Zapadni Virginiji premog najboljše kakovosti, ki se koplje zelo poceni. To pa trga na kose arce rudarske organizacije, katere moč se zdaj nahaja v premogovnih distriktih, v katerih so stroški za kopanje premoga

Nova klerikalna zarota odkrita v Mohiki

Zarotnica je priznala krivdo in ovdala Kolumbove viteze v Tampicu. Sedem vodilnih vstavev ustreljenih.

Mexico City, 5. febr. — Vesti iz Tampica pripovedujejo o novi katoliški zaroti proti mehiški zvezni vladi. Središče zarotniškega pokreta je v Tampicu, kjer je center oljnih vrelcev. Druga zarota je bila odkrita v Puhli.

Zarota v Tampicu so organizirali katoliške organizacije iz Kolumbovih vitezev. Zena olinenega katoličana in člana omenjene organizacije je pa ovdala vstaveške načrte zveznim oblašem. Sixto Rodriguez, glava zarotnikov in osemnajst drugih voditeljev je bilo aretiranih. Med prijetimi sta tudi dva duhovna, Vincente Salos in Jose Castillon, ter Ignacio Gonzales, članikar in tajnik organizacije Kolumbovih vitezev. Može so priznali krivdo, toda ostalih krivcev nočejo izdati.

Komplot v Puebli je bil resnejši in sedem voditeljev je bilo takoj postavljenih pred vojno sodišče in ustreljenih. Zvezne oblasti so zasegle korespondenco zarotnikov, ki je implicirala veliko število duhovnikov in lajkov.

"El Universal" piše, da so izdajalski jakiki Indijanci pred kratkim napadli iz zasede pri San Miguelu v Sonori 70 zveznih vojakov, katere so ujeli in potem grozovito mučili do smrti. Petindeset Indijancev je bilo kasneje ujetih in ustreljenih.

Brezposelci navajili na francosko zbornico

Poincare v škriplih radi industrijske krize. Prav da je 56.000 delavcev brez dela.

Pariz, 5. febr. — Dvatisoč brezposelnih delavcev je večer demonstriralo pred francoskim parlamentom. Policija je potlačila demonstrante proč brezkega konflikta, toda 50 delavcev je je prodrla v zbornico in zahtevalo dela. Na sugestijo delavskih poslancev so se demonstrantje mirno odstranili.

Na srdite interpelacije socialističnih in komunističnih poslancev je premijer Poincare odgovoril, da vlada nasprotuje, da bi zbornica stabilizirala frank z zakonodajnim ukrepom. On hoče, da se prej ustanovi trgovska bilanca. Dejal je, da brezposelnost ni tako velika kot praviijo socialisti in komunisti; "samo" 56.000 delavcev je brez dela. Vlada začne z mnogimi javnimi deli v prid brezposelnem.

DELAJSKI ZAKO- NI NA KITAJ- SKEM

Ti zakoni povedo, zakaj se kitajsko delavstvo navdušuje za kantonsko vlado.

Hankov, Kitaj. — Delavski zakoni, ki jih je vzpostavil politični department province Hupch, katere glavno mesto je Hankov, pove, zakaj so kitajski delavci navdušeni za nacionalistično vlado.

Za otroke pod dvanajstim letom je prepovedano delati v industrijskih podjetjih. Zene in otroci pod petnajstim letom ne smejo delati po devetih urah v tovarnah. Opravljati tudi ne smejo nobenega nevarnega dela.

Minimalna mezda je trinajst dolarjev na mesec, ali štirikrat tako visoka, kot jo plačujejo podjetniki v Šangaju. Delavci ne smejo biti odslovljeni, ako ni unija v to privolila. Teden ima šest delavnih dni, a mezda se izplača za sedem dni. Makimalni delavnik znaša deset ur na dan.

Vai podjetniki priznajo delavcem pravico do organizacije in skupnega pogajanja. Uvedena je odškodnina za poškodbe. Vdove dobe za smrtno ponearečenim soprogom na delu skozi šest let pokojnine. Ustanovljeno je obvezno razsodišče za reševanje spornih zadev med podjetniki in delavci. Podjetniki morajo plačevati podporo brezposelnim delavcem, ako pa podpore ne morejo izplačati, se morajo obrniti za pomoč na lokalno vlado.

Delavci se ne smejo umetavati v tovarniško upravo, ampak oni lahko protestirajo proti odredbam, ki so škodljive za delavce. Na take pritožbe mora podjetnik odgovoriti v teku 48 ur.

Kitajski delavec, ki so mu rekli kuli, je bil do revolucije brezpraven rob. Vaak ga je imel pravico obreati in osuhati, delavec se pa ni mogel nikamor pritožiti. Nove odredbe za zaščito delavstva imajo privlačno silo za delavstvo, da se povsod izraža za kantonsko vlado, kajti take pravice so bile za delavce pred revolucijo nepoznane reč v Kitaju.

"Duce" postal vrhovni poveljnik armade

Mussolini je prevzel vrhovno vodstvo vseh oboroženih sil v Italiji.

Rim, 5. febr. — Na podlagi sklepa ministrskega sveta je Mussolini večer postal glava generalnega štaba in najvišji poveljnik armade, mornarice in letalske flote v Italiji v mirnem in vojnem času.

Lita bi rada dala zapreti Carleta.

Los Angeles, Cal. — Lita Chaplin, ki se zdaj ni dobila denarja, katerega ji je prisodil nižje sodišče na Charliejev račun, je v petek skušala izpolniti zaporno povelje za filmakega komika, toda državni pravdnik Keyes je zavrnil njeno zahtevo.

Se ena zabava s kopalno banjo.

Atlanta, Ga. — Prohibična oblast je uvedla kazensko postopanje proti vodstvu tukajšnjega Ansley hotela na podlagi ovadbe, da je 17. januarja imel Co-operative Club v hotelu zabavo, na kateri so gostom stregli s žganjem in končno so imeli eno kopalno banjo s piščo, v kateri je sedela zamorska deklica.

